

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2020)0239

Kulturni oporavak Europe

Rezolucija Europskog parlamenta od 17. rujna 2020. o kulturnom oporavku Europe (2020/2708(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir preambulu i članke 2., 3., i 4. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članke 6. i 167. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te članak 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, a posebno njegov članak 19.,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezin članak 22.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 22. svibnja 2018. naslovljenu „Izgradnja snažnije Europe: uloga politika u području mladih, obrazovanja i kulture” (COM(2018)0268),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 22. svibnja 2018. naslovljenu „Nova europska agenda za kulturu” (COM(2018)0267),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 14. studenoga 2017. pod naslovom „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet (COM(2017)0673),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. prosinca 2016. o dosljednoj politici EU-a za kulturne i kreativne industrije¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o prometu i turizmu od 2020. nadalje³,

¹ SL C 238, 6.7.2018., str. 28.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0054.

³ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0169.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1295/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa Kreativna Europa (2014. – 2020.) i stavljanju izvan snage odluka br. 1718/2006/EZ, br. 1855/2006/EZ i br. 1041/2009/EZ¹ („Uredba”),
  - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 17., 18., 19., 20. i 21. srpnja 2020.,
  - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 15. studenoga 2018. o planu rada za kulturu u razdoblju 2019.- 2022. (2018/C 460/10),
  - uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije „Utvrđivanje potreba za oporavak Europe” priložen Komunikaciji Komisije od 27. svibnja 2020. „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju” (COM(2020)0456),
  - uzimajući u obzir izvješće iz 2015. naslovljeno „Važnost kulturne baštine za Europu”,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je kultura strateški sektor Europske unije koji, osim što ima važan udio u našem gospodarstvu, doprinosi demokratičnosti, održivosti, slobodi i uključivosti naših društava te odražava našu europsku raznolikost, vrijednosti, povijest, slobode i način života;
  - B. budući da kultura i sloboda umjetnosti znatno doprinose dinamičnosti društva i omogućuju svim njegovim segmentima izražavanje njihovih identiteta, što doprinosi stvaranju socijalne kohezije i međukulturnog dijaloga, koji pak utiru put k većoj unutarnjoj povezanosti Europske unije;
  - C. budući da kultura ima svoju intrinzičnu vrijednost jer se njome izražava čovječnost, demokratičnost i građanski angažman koji mogu biti ključ za napredovanje u smjeru održivog razvoja;
  - D. budući da se kulturom jača socijalni kapital društava, olakšava demokratično građanstvo, stimulira kreativnost, dobrobit i kritičko razmišljanje, potiče integraciju i koheziju te promiče raznolikost, jednakost i pluralizam;
  - E. budući da je sudjelovanje u kulturi priznato kao jedan od glavnih pokretača društvenih promjena i izgradnje uključivih, otpornih društava;
  - F. budući da su kultura te kulturni i kreativni sektor i industrije važno sredstvo u borbi protiv svih oblika diskriminacije, uključujući rasizam i ksenofobiju, te platforma za slobodu izražavanja;
  - G. budući da je pandemija pokazala istinsku društvenu vrijednost za europsko društvo, kao i gospodarsku važnost kulturnih i kreativnih sektora i industrija; budući da je ekonomska strana kulture jedan od strateških sektora Europske unije i njezinog gospodarstva jer nudi sadržajna radna mjesta milijunima Europljana i održivo financiranje europske raznolikosti, a pritom odražava i naše europske vrijednosti, povijest i slobode;

---

¹ SL L 347, 20.12.2013., str. 221.

- H. budući da europski kulturni i kreativni akteri čuvaju i promiču kulturnu i jezičnu raznolikost u Europi te sudjeluju u jačanju europskog identiteta na svim razinama; budući da ti akteri imaju neprocjenjivu vrijednost kao sila socijalne kohezije, održivog razvoja i gospodarskog rasta u Europskoj uniji i njezinim državama članicama te su važan izvor globalne konkurentnosti;
- I. budući da europski kulturni i kreativni sektori i industrije čine oko 4 % europskog bruto domaćeg proizvoda, što je slično udjelu IKT-a i ugostiteljstva; budući da je 2019. u EU-27 u kulturi bilo zaposleno 7,4 milijuna ljudi, što čini 3,7 % ukupnog broja zaposlenih u 27 država članica EU-a; budući da je 2019. udio samozaposlenih osoba u području kulture u 27 država članica EU-a bio više nego dvostruko veći od prosjeka za gospodarstvo u cijelosti¹;
- J. budući da će prema procjenama Komisije kulturni i kreativni sektori i industrije, koji predstavljaju 509 milijardi EUR dodane vrijednosti BDP-u, vjerojatno izgubiti 80 % prometa u drugom tromjesečju 2020. zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 i mjera ograničavanja širenja zaraze;
- K. budući da je više od 300 000 ljudi u Europi zaposleno u sektoru kulturne baštine, dok je 7,8 milijuna radnih mjesta u Europi s njime neizravno povezano; budući da je europska kreativna radna snaga u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama trenutačno nedovoljno zastupljena u statističkim sustavima;
- L. budući da su kulturni i kreativni sektori i industrije međusobno usko povezani, a pokazali su se korisnima i za druge sektore, kao što su turizam i promet; budući da prema podacima Svjetske turističke organizacije, četiri od deset turista biraju svoje odredište na temelju kulturne ponude, a dvije trećine Europljana smatra da prisutnost kulturne baštine ima utjecaja na njihov odabir destinacije za godišnji odmor; budući da je Europa i dalje najpopularnije svjetsko odredište za kulturni turizam;
- M. budući da je pandemija bolesti COVID-19 teško pogodila raznoliki europski kulturni krajobraz te da bez javnih ulaganja i pomoći mnogim dionicima u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama prijeti propast; budući da je gašenje ovog gospodarskog sektora imalo učinak prelijevanja na druge sektore kao što su promet i turizam;
- N. budući da su kulturni i kreativni sektori i industrije netipični sektori zasnovani na njihovom specifičnom ekonomskom modelu, potrebama i veličini, ali se uglavnom sastoje od malih struktura (MSP-ovi, mikroorganizacije i samozaposlene osobe) bez ikakvog ili vrlo malog pristupa financijskim tržištima te često s neredovitim i mješovitim dohocima koji dolaze iz različitih izvora, kao što su javne subvencije, privatno sponzoriranje, prihodi od autorska prava ili publike;
- O. budući da je kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 istaknula i slabosti kulturnih i kreativnih sektora i industrija koje postoje od ranije, uključujući nesigurne izvore prihoda umjetnika i kulturnih djelatnika, kao i ograničene proračune mnogih kulturnih institucija;

---

¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_employment#Self-employment

- P. budući da se pune posljedice pandemije bolesti COVID-19 na kulturne i kreativne sektore i industrije tek polako ukazuju, a njihov srednjoročni i dugoročni učinak još je nepoznat; budući da to utječe na socijalna prava umjetnika i kulturnih djelatnika, koji imaju pravo na pravednu financijsku naknadu za svoj rad, te na zaštitu raznolikosti kulturnih izričaja;
- Q. budući da kriza uzrokovana bolešću COVID-19 već ima i da će i dalje imati dugotrajan negativan učinak na kulturnu i kreativnu proizvodnju, njezinu difuziju i prihode, a time i na europsku kulturnu raznolikost;
- R. budući da su kazališta, operne kuće, kina, koncertne dvorane, muzeji, lokaliteti kulturne baštine i drugi umjetnički centri bili među prvim prostorima koji su zatvoreni zbog mjera za sprečavanje širenja zaraze i da su među posljednjima koji su ponovno otvoreni; budući da su brojni kulturni i umjetnički događaji kao što su sajmovi, festivali, koncerti i scenski nastupi otkazani ili odgođeni do mnogo kasnijeg datuma; budući da im sigurnosne mjere koje su uvedene kako bi se spriječila nova epidemija do daljnjega ne omogućuju rad punim kapacitetom;
- S. s obzirom na to da su se mnogi Europljani tijekom pandemije našli u situaciji izolacije, dijeljenje kulturnih i kreativnih sadržaja postalo je izvorom podrške mnogim građanima; budući da su se mogućnosti pristupa kulturnom sadržaju na internetu umnožile te da su takve sadržaje učinile pristupačnijim, često i besplatnim zahvaljujući autorima, umjetnicima, izvođačima i drugim stvarateljima; budući da se time dodatno smanjuju prihodi autora; budući da dostupnost kulturnog sadržaja na internetu nije dovela do povećanja prihoda nositelja prava i izvođača;
- T. budući da su nejednakosti u pristupu digitalnim infrastrukturama ograničile temeljna prava na pristup kulturi, pravo na sudjelovanje u kulturi i pravo na umjetničko izražavanje;
- U. budući da, čak i prije izbijanja krize povezane s bolešću COVID-19, uzastopni prijedlozi proračuna za program Kreativna Europa u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru (VFO) očito nisu ispunili očekivanja ni tog sektora ni Parlamenta, koji je tražio da se ta sredstva udvostruče u odnosu na ona dodijeljena u VFO-u za razdoblje 2014. – 2020.;
- V. budući da su u revidiranom prijedlogu Komisije za VFO sredstva predviđena za Europske snage solidarnosti smanjena za 20 %, sredstva za program Kreativna Europa za 13 %, a sredstva za program Erasmus+ za 7 % u usporedbi s prijedlogom Komisije za VFO iz 2018.; budući da je stajalište Europskog vijeća od 17. srpnja 2020. tek u skladu s prijedlogom Komisije iz 2018.; budući da je Kreativna Europa jedini program EU-a kojim se izravno podupiru kulturni i kreativni sektori i industrije diljem Europe; budući da je Kreativna Europa jedini program EU-a kojim se izravno podupiru kulturni i kreativni sektori i industrije diljem Europe;
- W. budući da je pandemija prilika da se preispita budućnost kulture te budući da stvaranje otpornijeg kulturnog ekosustava zahtijeva šire razmišljanje o budućnosti planeta i hitnosti odgovora na klimatsku krizu;
- X. budući da su kulturni i kreativni sektori i industrije od vitalne važnosti za postizanje ekološke održivosti; budući da će ih trebati nastaviti adekvatno financirati i prepoznati

kao sigurno ulaganje kako bi ih se pripremlilo za prijelaz na ugljično neutralno gospodarstvo, u skladu s Europskim zelenim planom i ciljevima održivog razvoja;

1. izražava svoju iskrenu solidarnost s izvođačima, umjetnicima, stvarateljima, autorima, izdavačima, njihovim poduzećima i svim drugim kulturnim stvarateljima i radnicima, uključujući stvaratelje amatere, koji su svi teško pogođeni globalnom pandemijom bolesti COVID-19, te odaje priznanje njihovu radu i solidarnosti koju su pokazali u teškim vremenima za milijune Europljana;
2. naglašava da su oporavak nakon pandemije i revitalizacija europske kulturne politike striktno povezani s drugim izazovima s kojima se suočavaju Europska unija i svijet, počevši od klimatske krize; uvjeren je da buduća kulturna politika mora biti duboko povezana sa socijalnim izazovima, kao i sa zelenom i digitalnom tranzicijom;
3. smatra da je od fundamentalne važnosti znatan dio mjera gospodarskog oporavka koje planiraju europske institucije namijeniti kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama te da se to kombinira s opsežnim i brzim djelovanjem u korist europskih kulturnih i kreativnih snaga, što će im omogućiti da nastave s radom u nadolazećim mjesecima i da prežive ovo doba krize, a samom sektoru povećati otpornost; poziva države članice i Komisiju da koordiniraju svoje djelovanje usmjereno na pružanje podrške kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama;
4. pozdravlja napore Komisije i Europskog vijeća u izradi plana oporavka „Next Generation EU”; uznemiren je, međutim, zbog činjenice da ni jedan konkretan iznos nije jasno predviđen u izravnu korist kulturnih i kreativnih sektora i industrija; u tom kontekstu inzistira na tome da ciljne mjere država članica budu jasno usmjerene na kulturne i kreativne subjekte, koji bi trebali brzo i u širokoj mjeri imati koristi od svih sredstava namijenjenih oporavku;
5. poziva Komisiju i države članice da za kulturne i kreativne sektore i industrije, u skladu s njihovim posebnim potrebama, izdvoji najmanje 2 % sredstava koji su u Mehanizmu za oporavak i otpornost namijenjeni oporavku; ističe da taj postotak treba odražavati važnost kulturnih i kreativnih sektora i industrija za BDP EU-a, s obzirom na to da oni pružaju 7,8 milijuna radnih mjesta i čine 4 % BDP-a; ponavlja potrebu za preciznim programiranjem i financijskim planovima koji će biti osmišljeni tako da kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama osiguraju kontinuitet poslovanja, a osobama aktivnim u tom području pruže izvjesnost;
6. pozdravlja pokretanje REACT-EU-a kao izravnog akcijskog plana s ciljem pružanja dodatnih sredstava za znatno pogođene regije i gospodarske sektore; pozdravlja činjenicu da je kultura prepoznata kao važan i pogođen sektor; brine ga, međutim, to što nikakve mjere nisu poduzete kako bi se osiguralo da kulturni i kreativni sektori i industrije imaju koristi od te inicijative; apelira na države članice da u okviru Plana oporavka EU-a kulturne i kreativne sektore i industrije smatraju strateškim sektorima i prioritetom te da utvrde jasan proračun koji će biti povezan s brzim i konkretnim mjerama posvećenim oporavku tih aktera, od kojeg će imati koristi svi dionici, uključujući neovisne umjetnike i koji će biti usmjeren ne samo na njihov gospodarski oporavak već i na poboljšanje radnih uvjeta osoba koje rade u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama;
7. kritizira činjenicu da program Kreativna Europa nije dobio nikakva dodatna sredstva iz

fonda „Next Generation EU” te traži da se sredstva za Kreativnu Europu povećaju na ukupno 2,8 milijardi EUR;

8. traži od država članica da se pobrinu za to da se njihova posebna socijalna, fiskalna i gospodarska pravila koja se obično primjenjuju na aktere u kulturnom i kreativnom sektoru mogu produžiti tijekom i nakon krize; traži od država članica da MSP-ove koji djeluju u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama uključe u svoje posebne planove oporavka MSP-ova koje već provode; traži od država članica da razmotre mogućnost pružanja financijske potpore kulturnim objektima i događajima za provedbu novih zdravstvenih i sigurnosnih mjera;
9. poziva na bolju koordinaciju kako bi se utvrdile najbolje prakse i konkretna rješenja za pomoć kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama u trenutačnoj situaciji i prilikom svakog ponovnog pokretanja u budućnosti; pozdravlja sektorske kampanje #saveEUculture i #double4culture kao i nastojanja Komisije da promiče kulturne i kreativne sektore i industrije u okviru kampanje #CreativeEuropeAtHome;
10. sa zabrinutošću primjećuje da su socijalne sigurnosne mreže često bile nedostupne profesionalcima iz kreativnih sektora u nestandardnim oblicima zaposlenja; poziva države članice da svim profesionalcima iz kreativnih sektora, uključujući one u nestandardnim oblicima zaposlenja, osiguraju pristup svim socijalnim naknadama;
11. poziva Komisiju da uvede europski okvir za radne uvjete u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama na razini EU-a koji bi odražavao posebnosti tog sektora i kojim bi se uvele smjernice i načela u svrhu poboljšanja radnih uvjeta te da pritom posebnu pozornost posveti transnacionalnom zapošljavanju;
12. primjećuje da ograničenja putovanja i dalje ometaju europsku kulturnu suradnju i ozbiljno utječu na međunarodnu mobilnost i turneje, koje su glavni izvor prihoda kulturnih aktera; primjećuje da je financiranje međunarodne suradnje, turneja i koprodukcija često bilo obustavljeno i preusmjereno na sredstva za iznimne okolnosti povezana s pandemijom; brine ga štetan utjecaj koji te mjere imaju na europsku kulturnu suradnju; poziva države članice da ograniče neopravdane schengenske restrikcije, a Komisiju da izradi smjernice za države članice za sigurne prekogranične turneje te kulturne događaje i aktivnosti koji se odvijaju uživo;
13. poziva Komisiju da podrži mobilnost umjetnika kako bi mogli razmjenjivati prakse i tehnike te da u znatnoj mjeri promiče njihovu integraciju u tržište rada; snažno podupire uzajamno priznavanje umjetničkih kompetencija koje uz to ide;
14. pozdravlja stvaranje instrumenta EU-a za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE), čiji je cilj poduprijeti mjere skraćenog radnog vremena koje su uspostavile države članice, posebno one koje se odnose na MSP-ove i samozaposlene osobe; smatra da bi se tim instrumentom, ako bi obuhvatio što veći broj kulturnih aktera, uključujući autore, izvođače, umjetnike i druge stvaratelje koji djeluju kao slobodnjaci, kulturnim i kreativnim akterima mogao osigurati ostanak u području djelovanja, nadoknaditi gubitak prihoda te spriječiti nestanak stručnog znanja; u tom kontekstu poziva države članice da pruže odgovarajuća jamstva kako bi SURE mogao brzo profunkcionirati i postati dostupan svim pravnim osobama, uključujući neformalne subjekte u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama;

15. smatra da se trenutna pandemija i njezin utjecaj na naša gospodarstva ne bi trebali upotrebljavati kao argument za daljnje smanjenje nacionalne ili europske javne potrošnje u području kulture; naglašava ključnu ulogu programa Kreativna Europa i njegovih potprograma MEDIA, te Kulture i međusektorskih potprograma u osiguravanju priličnog stupnja stabilnosti u tom sektoru jer omogućuju pristup europskim sredstvima i formiranje dugoročnih partnerstva radom na projektima; poziva Komisiju da kulturne i kreativne sektore i industrije uvrsti u cijeli VFO; podsjeća, u tom kontekstu, kako je Parlament tražio da se za program Kreativna Europa u sljedećem VFO-u sredstva udvostruče te snažno potvrđuje svoje stajalište u pogledu potpore kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama i njihovim radnicima; smatra da je iznimno važno da se ti programi što prije dovrše i donesu kako bi se osigurao neometan prijelaz s prethodnih programa; naglašava da će Komisija, bude li odgođen početak novog razdoblja financiranja, morati osigurati neko prijelazno rješenje za prekid koji će nastati između tekućeg i novog programa Kreativna Europa;
16. poziva Komisiju da utvrdi široki raspon mješovitih izvora financiranja kojima će se poduprijeti kulturni i kreativni sektori i industrije te da ima jasnu komunikaciju s tim u vezi; inzistira na tome da vodeću ulogu u tom kontekstu treba imati buduća Zajednica znanja i inovacija posvećena kulturnim i kreativnim industrijama u okviru Europskog instituta za inovacije i tehnologiju; poziva Komisiju da uključi sredstva iz programa Obzor Europa za aktere iz kulturnog i kreativnog sektora koji se bave kulturnim eksperimentiranjem, inovacijama i umjetničkim istraživanjem; ponovno ističe potrebu za većim sinergijama na europskoj razini i istodobnim promicanjem novih inovativnih i digitalnih rješenja koja ovom sektoru mogu pomoći sada i ubuduće;
17. prepoznaje važnost digitalizacije u stvaranju, proizvodnji, širenju i dostupnosti kulturnih i kreativnih djela te poziva Komisiju da dodatno utvrdi financiranje digitalizacije europskih kulturnih djela te da malim i srednjim poduzećima i organizacijama olakša pristup digitalnim vještinama i infrastrukturi;
18. primjećuje da se većina dosad donesenih mjera potpore temelji na zaduživanju, što nije održivo rješenje za sve dionike u kulturnim ekosustavima; traži da potpora kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama bude znatna te da se temelji prvenstveno na bespovratnim sredstvima kako bi se lokalnim zajednicama osigurala sredstva za život;
19. pozdravlja nove mjere potpore u okviru Instrumenta jamstva za kulturne i kreativne sektore, kojim se nastoji poboljšati pristup cjenovno pristupačnom financiranju duga MSP-ova u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama; naglašava potrebu za širom dostupnošću takvog financiranja kako bi se njime obuhvatile sve države članice i regije te mala i srednja poduzeća svih veličina; poziva na obavezno uvođenje Instrumenta jamstva za kulturne i kreativne sektore u okviru fonda InvestEU, čime će se kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama pružiti veća fleksibilnost;
20. poziva Komisiju da se pobrine za to da od povećane potpore u smislu financiranja duga putem budućih instrumenata jamstva u okviru programa InvestEU za razdoblje 2021. – 2027. koristi imaju kulturni i kreativni MSP-ovi;
21. žali što nije došlo do daljnjeg razvoja kako bi se nevladinim organizacijama i manjim organizacijama omogućio pristup financijskim sredstvima; traži od država članica i Komisije da preispitaju svoje trenutne kriterije i politike u pogledu jamstava, posebno za mala i srednja poduzeća koja imaju viši profil rizičnosti s niskim ili nikakvim

pristupom financijskim tržištima i koja stvaraju nematerijalnu imovinu;

22. poziva Komisiju da poduzme mjere za ublažavanje sve većeg utjecaja krize na kulturne i kreativne sektore i industrije, u vrijeme kada kontinuirano otkazivanje festivala i kulturnih događaja ima katastrofalne financijske posljedice, posebno za sektor glazbene i scenske umjetnosti te za samostalne umjetnike; smatra da bi trebalo uspostaviti europske digitalne platforme posvećene scenskoj umjetnosti kako bi se na taj način dijelilo što više europskih kulturnih sadržaja i kreativnih proizvoda; traži da se prilikom osmišljavanja takvih platformi ima u vidu pravedna naknada za umjetnike, stvaratelje i poduzeća; traži da ga se zajedno s relevantnim dionicima aktivnije uključuje u pronalaženje rješenja za podupiranje onih aktivnosti, a naročito umjetnika i stvaratelja, posebno pogođenih otkazivanjem velikih festivala i kulturnih događanja;
23. poziva Komisiju da utvrdi jesu li nacionalne metode financijske distribucije za financiranje kulture dostupne svim stvarateljima te je li dodjela sredstava neovisna, besplatna i pravedna; poziva Komisiju da radi na boljim kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima kako bi pružila pouzdan i stalan protok podataka o kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama;
24. podsjeća države članice da se za pomoć kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama u oporavku od krize mogu koristiti i druge mjere, kao što su snižene stope PDV-a za sva kulturna dobra i usluge, veće vrednovanje nematerijalne imovine te porezne olakšice za kulturnu proizvodnju;
25. ističe da turizam čini 10,3 % BDP-a Europske unije, od čega je više od 40 % povezano s kulturnom ponudom; smatra da je postupni oporavak turizma prilika za aktivno promicanje europske kulture i baštine uz istodobno postavljanje temelja za održivi europski turizam; u tom pogledu poziva na pokretanje godišnjeg programa za stvaranje vrijednosti europske kulture i baštine kojim će se odražavati njezina kulturna raznolikost; traži da strukturni fondovi u projekte koje podupiru u najvećoj mogućoj mjeri uključe očuvanje kulture i umjetničko stvaralaštvo; ističe važnu dodanu vrijednost povijesnog i kulturnog turizma; poziva Komisiju i države članice da uspostave integriranu politiku kojom će poduprijeti oporavak ovog sektora;
26. smatra da bismo tu priliku trebali iskoristiti za promicanje europskih kulturnih sadržaja diljem svijeta poticanjem europske produkcije i razvojem europskih radiotelevizijskih mreža; poziva Komisiju da surađuje s državama članicama na što jednostavnijem prenošenju relevantnog zakonodavstva, kao što je revizija Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama¹, Direktive o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu² i Direktive o satelitskom emitiranju i kabelskom reemitiranju³; ističe potencijal filmske i video industrije te poziva na stvaranje paneuropskog partnerstva čija će svrha biti pružanje potpore europskim stvarateljima u tom području; naglašava da se pri provedbi tih direktiva i budućih zakonodavnih prijedloga moraju očuvati i promicati kolektivni mehanizmi kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita pojedinačnih stvaratelja;
27. svjestan je oslabljenosti medijskog ekosustava i teške situacije u kojoj su se našli lokalni

---

¹ SL L 303, 28.11.2018., str. 69.

² SL L 130, 17.5.2019., str. 92.

³ SL L 248, 6.10.1993., str. 15.

i regionalni informativni mediji te oni koji djeluju na manjim tržištima; smatra da bi Komisija trebala u tom pogledu predstaviti srednjoročne i dugoročne strategije, uključujući konkretne inicijative za potporu lokalnim i regionalnim medijima te onima koji djeluju na malim tržištima, s obzirom na to da su slobodni, neovisni i dostatno financirani mediji lijek protiv širenja i učinkovitosti dezinformacija; smatra da bi trebalo razmotriti osnivanje fonda za informativne medije koji će se temeljiti na načelu nepristrane transakcije; podržava predstojeće prijedloge Komisije za paket Akta o digitalnim uslugama, posebno njegova nova i revidirana pravila o internetskim platformama i internetskom oglašavanju; smatra da je potrebno obratiti pozornost na koncentraciju vlasništva nad medijima, što često smanjuje pluralizam i raznolikost vijesti, a može imati i negativan učinak na informacijsko tržište; podržava planirani Akcijski plan za medije i audiovizualnu politiku i njegove navedene ciljeve povećanja konkurentnosti i pružanja potpore digitalnoj transformaciji sektora;

28. poziva Komisiju i države članice da podrže i promiču slobodu umjetničkog izražavanja, koja je ključna za kultiviranje demokracije i zdrav oporavak društava od dosad nezapamćene krize; ističe važnost europskih financijskih sredstava za promicanje i održavanje kulturnih i medijskih sloboda i raznolikosti; smatra da kulturni i kreativni sektori i industrije spadaju u najdinamičnije sektore gospodarstva te da bi trebali promicati rodnu ravnopravnost i djelovati kao snažan katalizator održivog razvoja i pravedne tranzicije;
29. ističe potencijal koju kulturna raznolikost ima u globalnom doseg europskih kulturnih i kreativnih sektora i industrija te poziva na usvajanje uravnoteženog pristupa kojim će se integrirati široki raspon dionika različitih veličina i iz različitih regija; u tom pogledu poziva Komisiju da provede odgovarajuću evaluaciju postojećih programa i mjera EU-a kao što je oznaka europske baštine, uključujući i financijsku evaluaciju kako bi se moglo kvalitetnije komunicirati na temu baštine i kulturnih ruta te tako građanima omogućiti pružiti pristup boljem razumijevanju djelovanja EU-a; poziva, nadalje, Komisiju da predloži ambicioznu i uključivu komunikacijsku i promotivnu politiku za kulturu u Europi kojom bi se europskim kulturnim sadržajima, događanjima i mjestima događanja omogućio istinski europski i globalni doseg;
30. smatra da bi se mjerama koje su poduzele države članice i Komisija za pomoć kulturnim i kreativnim akterima u Europi trebali podupirati akteri i inicijative koji odražavaju kulturnu i jezičnu raznolikost Europe, uključujući manjinske i male jezike;
31. poziva Komisiju da surađuje s europskim prijestolnicama kulture u pronalaženju praktičnih rješenja te da im pomogne da, koliko god je to moguće, ograniče poremećaje uzrokovane pandemijom, posebno s gradovima koji nose tu titulu 2020. i 2021., u okviru produbljenog dijaloga s organizatorima; naglašava važnost većeg broja mehanizama potpore i financijskih rješenja koja će im se staviti na raspolaganje; ponavlja činjenicu da je zbog trenutačnih okolnosti došlo do promjena u kalendaru europskih prijestolnica kulture te poziva donositelje odluka da ocijene mogućnost produljenja razdoblja za nadolazeće gradove organizatore;
32. poziva na ulaganje većih napora da se Europska godina kulturne baštine iskoristi kao prilika da je se razvije u trajno političko nasljeđe; apelira na Komisiju da usvoji integriraniji pristup kulturnoj baštini, pri čemu bi se materijalna, nematerijalna, prirodna i digitalna baština tretirale kao međusobno povezane i neodvojive; ističe potrebu za uspostavljanjem trajne platforme za suradnju i koordinaciju politika u području kulturne

baštine na razini EU-a, u čijem će središtu biti organizacije civilnog društva; poziva i na donošenje sveobuhvatnog okvira za digitalnu kulturnu baštinu, s posebnim naglaskom na digitalizaciji postojeće baštine i širokoj dostupnosti digitaliziranog kulturnog materijala; u tom pogledu ističe važnost interoperabilnosti i standarda; poziva na temeljitu reviziju Preporuke Komisije od 27. listopada 2011. o digitalizaciji i internetskoj dostupnosti kulturnog materijala te digitalnom očuvanju¹;

33. naglašava da su tijekom izolacije mnogi lokaliteti kulturne baštine ostali bez nadzora i odgovarajućeg održavanja, što je dovelo do oštećenja, te da su takvi lokaliteti već bili osjetljivi na degradaciju okoliša, prirodne katastrofe i klimatske promjene, a često su se na njima vršila nezakonita iskopavanja artefakata ili se njima nezakonito trgovalo; ističe da je potrebno zaštititi radna mjesta u sektoru kulturne baštine, pružiti potporu stručnjacima za restauraciju i baštinu te im pružiti potrebna sredstva za zaštitu lokaliteta europske baštine;
34. smatra da kulturna dimenzija treba biti dio dijaloga s građanima, posebno tijekom predstojeće Konferencije o budućnosti Europe;
35. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

---

¹ SL L 283, 29.10.2011., str. 39.